

החוג לספרות עברית

לימודי התואר הראשון

א. כללי

החוג לספרות עברית מתמקד בהוראת הספרות העברית לתקופותיה, תוך הבלטת הספרות העברית בעת החדשה והספרות הישראלית בת זמננו. מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע כללי ורחב על הספרות והתרבות העברית וכן ללמדם שיטות מחקר ודרכי ניתוח המאפשרים התמודדות ביקורתית עם ספרות זו.

תכנית הלימודים בחוג כוללת חמש מסגרות לימוד: לימודים פקולטטיים; לימודי בסיס; פרקים בתולדות הספרות העברית; קורסי בחירה והעמקה; סמינריונים.

הלימודים הפקולטטיים מחייבים את כל תלמידי הפקולטה למדעי הרוח. לימודי הבסיס כוללים קורסים מתודולוגיים שבהם לומדים התלמידים "לקרוא" שירה וסיפורת בשיטות פרשנות שונות ובגישה ביקורתית, תוך התייחסות לנושאים ולבעיות המיוחדות לשירה ולסיפורת העברית. פרקים בתולדות הספרות העברית נלמדים בקורסי מבוא, שבהם מוצגות תקופות ושכבות שונות, קדומות וחדשות, של הספרות העברית לדורותיה. קורסים אלה מקנים פרישה היסטורית רחבה של תולדות הספרות העברית תוך התמקדות בתקופותיה המרכזיות. במסגרת קורסי הבחירה והעמקה, וכן במסגרת הסמינריונים, אפשר לבחור קורסים במיגוון רחב או בהתמקדויות שונות – לפי היצע הקורסים של החוג. ראו רשימת ההתמקדויות להלן בסעיף ה'.

ב. מסלולי הלימודים

מסלול דו-חוגי – 60 ש"ס

58 ש"ס	לימודים חוגיים (ראו סעיף ד' להלן)
<u>2 ש"ס</u>	לימודים פקולטטיים (קורס פנורמי)
60 ש"ס	סה"כ

מסלול חד-חוגי - 114 ש"ס

60 ש"ס	לימודים חוגיים (ראו סעיף ד' להלן)
4 ש"ס	לימודים פקולטטיים (שני קורסים פנורמיים)
30 ש"ס	קורסי בחירה מלימודי החוג בתכנית אישית – כולל סמינריון
<u>20 ש"ס</u>	חטיבה מלימודי חוג אחר ובה סמינריון
114 ש"ס	סה"כ

ג. תנאי קבלה לחוג

יתקבלו לחוג במסלול הדו-חוגי מי שעמדו בדרישות הקבלה של הפקולטה למדעי הרוח. למסלול החד-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו שנת לימודים ראשונה מלאה במסלול הדו-חוגי (16 ש"ס בכל חוג) והשיגו ציון ממוצע 85 לפחות בחוג לספרות עברית ו-80 לפחות בחוג השני. הקבלה למסלול זה טעונה אישור ועדת ההוראה בחוג.

ד. תוכנית הלימודים לתלמידים הפותחים לימודיהם בחוג בתשס"ד

תלמידים שהחלו לימודיהם בחוג לפני שנת תשס"ד ימשיכו בהתאם לתכנית שפורסמה בשנה בה החלו ללמוד.

לימודי התואר הראשון במסלול הדו-חוגי כוללים 60 ש"ס לפי הפירוט שלהלן:

1. לימודים פקולטטיים – מסגרת 777 – סה"כ 2 ש"ס

קורס פנורמי 2 ש"ס

1. **לתשומת לב: לימודים פקולטטיים - מורכבים מקורסים פנורמיים אותם יש לבחור מתוכניות הלימודים של חוגי הפקולטה, שאינם חוגי הלימוד של התלמיד. כל הקורסים הפנורמיים הם בהיקף של 2 ש"ס ומהווים חלק מהציון הכללי.**
 במסלול הדו-חוגי בפקולטה - קורס פנורמי אחד בהיקף של 2 ש"ס בכל חוג.
 במסלול החד חוגי בפקולטה - 2 קורסים פנורמיים בהיקף של 4 ש"ס.
 במסלול הדו-חוגי (חוג אחד בפקולטה חוג שני בפקולטה אחרת) - קורס פנורמי אחד בהיקף של 2 ש"ס. את הקורסים יש לבחור מתוך הרשימה המרוכזת בפרק הדן בלימודים הפקולטטיים.
2. **השלמת חובות לימודים לתלמידים ממשיכים שהחלו את לימודיהם לפני תשס"ד -**
 תלמידים שטרם השלימו חובות לימוד "סדנת יסוד" יוכלו לעשות כן בסמסטר א' תשס"ד בלבד. כמו כן, תלמידים שטרם השלימו "אנגלית מוגבר למדעי הרוח" יבחרו כחלופה בקורס פנורמי נוסף בהיקף של 2 ש"ס.
 פרטים לגבי קבוצות סדנת יסוד וקורסים פנורמיים – ראה בפרק הדן בלימודים הפקולטטיים.

2. לימודי בסיס – מסגרת 140 – סה"כ 10 ש"ס

	2	ש"ס			מבוא לסיפורת – שער
	2	ש"ס			יסודות הסיפור – תרגיל
	2	ש"ס			מבוא לשירה – שער
	2	ש"ס			יסודות השיר או פרוזודיה – תרגיל/שו"ת
	2	ש"ס			מושגי יסוד בביקורת – שער

הנחיות, התניות ודרישות קדם:

1. יש להשלים את יחידת לימודי הבסיס בשלושת הסמסטרים הראשונים ללימודים.
2. לא ניתן להירשם לסמינריון לפני השלמת יחידת לימודי הבסיס כולה.
3. יש ללמוד את השער והתרגיל בסיפורת באותו סמסטר; יש ללמוד את השער והתרגיל בשירה באותו סמסטר.
4. במקום התרגיל "יסודות השיר" ניתן לבחור בתרגיל "פרוזודיה". תלמידים שייבחרו בהמשך לימודיהם ללמוד סמינריון בתחום השירה ישלימו את התרגיל החסר (יסודות השיר או פרוזודיה) במסגרת שעורי הבחירה.
5. רצוי ללמוד את הקורס "מושגי יסוד בביקורת" בשנה השניה ללימודים.

3. פרקים בתולדות הספרות העברית – מסגרת 141 – סה"כ 16 ש"ס

ש"ס	4	מבוא לשירה העברית בימי הביניים
		אחד משני הקורסים : מבוא לאגדה ולספרות העממית
ש"ס	4	או
		מיסטיקה יהודית והסיפור הקבלי
ש"ס	4	קווי מתאר לשירה העברית מאמצע המאה ה-18 ועד סוף המאה העשרים
ש"ס	4	ממרכזים למרכז : הספרות העברית בראשית המאה העשרים

הנחיות, התניות ודרישות קדם :

1. לימודי היחידה (4 קורסים) הם כולם בגדר חובה, בכפוף להנחיית הבחירה בין שני השעורים "מבוא לסיפור העממי" ו"מבוא לספרות המיסטיקה והקבלה".
2. את לימודי היחידה הזו אפשר ללמוד במהלך כל שנות הלימודים לתואר. עם זאת, יש ללמוד את המבוא ההיסטורי המתאים לפני השתתפות בסמינריון מאותה תקופה.

4. קורסי בחירה והעמקה – מסגרת 142 – סה"כ 20 ש"ס

מבחר מקורסי הבחירה של החוג
20 ש"ס

הנחיות, התניות ודרישות קדם :

1. ניתן להתחיל ללמוד ביחידה זו כבר מראשית הלימודים, בהתייעצות עם יועצי החוג ובכפוף לתנאי הקדם של קורסים ספציפיים.
2. את הקורסים הפנורמיים שהחוג מציע לתלמידי הפקולטה יוכלו תלמידי החוג ללמוד כקורסי בחירה.
3. קורסי הבחירה רשומים ברשימת הקורסים (להלן) בהתאם להתמקדויות אחדות. התלמידים רשאים לבחור בחופשיות מכל ההתמקדויות ולפרוש את בחירתם על פני כל התחומים הנלמדים בחוג בלא התמקדות מיוחדת, ובכלל זה תחום ספרות הילדים (ראו להלן בפרק ח). במסגרת קורסי הבחירה ניתן גם להתמקד באחד (או יותר) מן התחומים הנלמדים בחוג ולרכז בהם את קורסי הבחירה – הכל בכפוף להיצע הקורסים של החוג בכל שנה.
4. בין התחומים בהם ניתן להתמקד: שירה עברית וישראלית; סיפורת עברית וישראלית; ספרות ימי הביניים; ספרות עממית; ספרות חסידית, מיסטיקה וקבלה; ספרות השואה; תרבות ישראלית; ספרות נשים ולימודי מגדר; ספרות יידיש; ספרות הילדים העברית. כדי לבחור את הקורסים המתאימים לכל התמקדות אפשר להתייעץ עם יועצי החוג. ראו רשימת הקורסים המתאימים לכל התמקדות בסעיף ה' להלן.
5. במסגרת קורסי הבחירה חובה להשתתף ב-4 ש"ס לפחות (שעור, שו"ת, תרגיל) מלימודי הספרות העברית שמן המאה התשע-עשרה או קודם לה (ספרות ימי הביניים, ספרות עממית, ספרות המיסטיקה, הקבלה והחסידות, ספרות ההשכלה). מתוך שעות אלה, 2 ש"ס לפחות יהיו מספרות התקופה בה עוסק הסמינריון שייבחר (ראו להלן). בלא השלמת חובה זו לא יוכלו התלמידים להשתתף בסמינריונים שמן התקופה הזו. תלמידים שייבחרו בסמינריון בשירה עברית חדשה חייבים ללמוד קודם להשתתפותם בסמינריון - במסגרת קורסי הבחירה - את הקורס "יסודות השיר" (תרגיל) או "פרוזה" (שו"ת) – אם לא למדו אותם בלימודי הבסיס.

5. סמינריונים – מסגרת 143 – סה"כ 12 ש"ס

שלושה סמינריונים מן המבחר, בכפוף להנחיות שלהלן

12 ש"ס

הנחיות, התניות ודרישות קדם:

1. בשניים משלושת הסמינריונים יכתבו התלמידים חיבור סמינריוני ובשלישי יכתבו עבודת תרגיל או רפראט.
2. יש לבחור סמינריון אחד לפחות העוסק בספרות שמן המאה התשע-עשרה או קודם לה וחובה לכתוב בו חיבור סמינריוני.
3. ההשתתפות בסמינריונים מותנית בהשלמת לימודי הבסיס, לימוד הקורס/ים ההיסטוריים המתאימים מיחידת "פרקים בתולדות הספרות העברית", ובהשתתפות בעוד קורס בחירה אחד לפחות בתחומו של הסמינריון.
4. כדי שהתלמידים יוכלו לבחור סמינריונים בלא הגבלה, מומלץ לבחור את קורסי הבחירה בתחומים מגוונים ככל האפשר ולוודא שיש ביניהם לפחות 4 ש"ס מתקופה שלפני המאה העשרים.

ה. מהלך הלימודים

מהלך הלימודים המומלץ להלן מיועד לתלמידים במסלול הדו-חוגי בתכנית לימודים תלת-שנתית. תלמידי המסלול החד-חוגי יכינו תכנית לימודים עם יועץ לימודי התואר הראשון. לפניכם שני דגמים של אירגון תכנית הלימודים לפי ההנחיות שלעיל. אפשר לבחור באחד הדגמים האלה וכן אפשר להרכיב תכנית אישית תוך שמירה על ההנחיות וההתניות שלעיל ובכפוף לאישור יועצי החוג. בסופו של סעיף זה מופיעה רשימת ההתמקדויות – לתלמידים המעוניינים לכוון את קורסי הבחירה לפיהן.

דגם ראשון

שנה א'

8 ש"ס	מתוך לימודי הבסיס
8 ש"ס	מתוך פרקים בתולדות הספרות העברית
<u>8 ש"ס</u>	מתוך קורסי הבחירה
24 ש"ס	

שנה ב'

8 ש"ס	מתוך פרקים בתולדות הספרות העברית
4 ש"ס	סמינריון
2 ש"ס	מתוך לימודי הבסיס
<u>8 ש"ס</u>	מתוך קורסי הבחירה
22 ש"ס	

שנה ג'

8 ש"ס	2 סמינריונים
2 ש"ס	לימודים פקולטטיים: קורס פנורמי
<u>4 ש"ס</u>	מתוך קורסי בחירה
14 ש"ס	

דגם שני

שנה א'

מתוך לימודי הבסיס	8	ש"ס
מתוך פרקים בתולדות הספרות העברית	4	ש"ס
מתוך קורסי הבחירה	12	ש"ס
	24	ש"ס

שנה ב'

לימודים פקולטטיים : קורס פנורמי	2	ש"ס
מתוך לימודי הבסיס	2	ש"ס
מתוך פרקים בתולדות הספרות העברית	12	ש"ס
מתוך קורסי הבחירה	6	ש"ס
	22	ש"ס

שנה ג'

3 סמינריונים	12	ש"ס
מתוך קורסי הבחירה	2	ש"ס
	14	ש"ס

התמקדויות

להלן רשימת ההתמקדויות ושמות הקורסים המתאימים להן. את פרטי הקורסים יש לאתר ברשימת הקורסים המפורטת.

ספרות ימי הביניים :

מבוא לשירה העברית בימי הביניים ; בין מזרח למערב ; שירת ימי הביניים מאזינה לקורא הפוסט-מודרניסטי ; על החיים ועל המוות ; חוויה דתית ; כתר מלכות השירה ; נסיכי השיר וגונבי החרוזים ; האישי והלאומי בשירת הקודש ; מסורת וחדוש בשירי ישראל נגי'ארה ; דואג ממה תדאג? יצירתו של רבי סעדיה גאון ; המקאמה העברית.

הספרות העממית :

מבוא לאגדה ולספרות עממית ; ממורשתה של חסידות אשכנז ; חסידות והשכלה ; שדים, רוחות ודיבוקים ; סיפור גן עדן וגלגוליו ; מכשפות ומכושפות ; סבתא היתה מספרת.

ספרות המיסטיקה, הקבלה והחסידות :

שדים, רוחות ודיבוקים ; מיסטיקה יהודית והסיפור הקבלי ; סיפור גן עדן וגלגוליו ; מכשפות ומכושפות ; מגע הנפש בנעלם ; גברים ונשים, שדים ורוחות ; צפת בקבלה ובספרות העברית.

תרבות ישראלית :

לב הבית, לב האור ; מדוע זולגות הדמעות ; מי עמד במבחן הזמן : מבט על הקלאסיקה העברית לילדים ; עלילות הגירה בסיפורת העברית ; שיח אהבה בתרבות הישראלית ; שנה אחת – 1955.

סיפורת עברית :

מבוא לסיפורת (שעור ותרגיל) ; ממרכזים למרכז ; התצלום כטקסט בספרות ; עיון ביצירתו של דוד פוגל ; עלילות הגירה בסיפורת העברית ; העיר הגדולה ; ברנר כמספר מודרניסט. מזרחיים ומזרחיות בסיפורת העברית.

שירה עברית :

מבוא לשירה (שעור ותרגיל) ; פרוזודיה ; קווי מיתאר לשירה העברית ; אמנות הסונטה ; חיים על קו הקץ ; מגע הנפש בנעלם ; מודרניסטים בעל כורחם ; סדנה בכתיבת שירה ; חירות האדם בשירת יל"ג, ביאליק וטשרניחובסקי ; שירת דליה רביקוביץ ; שירה פוליטית בישראל ; שירי הזהב ; "הלך או מלך".

ספרות השואה:

בין ק. צטניק לפרימו לוי; מסיפור של שואה לסיפור של לקח; אמריקה וישראל – שואה, זהות ומיגדר.

ספרות נשים ולימודי מיגדר:

שירת דליה רביקוביץ; אמריקה וישראל – שואה, זהות ומיגדר; מכשפות ומכושפות; שירת נשים ישראלית.

ו. דרישות במהלך הלימודים

1. נוכחות

חובת התלמידים להיות נוכחים בכל הקורסים שאליהם נרשמו (שיעורים, תרגילים, הדרכות, מיומנויות וסמינריונים). היעדרות משיעורים עשויה לגרום למחיקת שם התלמיד/ה מרשימת המשתתפים והנבחנים. על התלמידים למסור תרגילי בית ולהיבחן בחינות ביניים כפי שיקבעו המורים במועדים הראויים.

2. ציוני מעבר

ציון ממוצע הלימודים הנדרש במעבר משנת הלימודים הראשונה לשניה, וכן משנת הלימודים השניה לשלישית הוא 70 לפחות. ועדת ההוראה של החוג תהיה רשאית להפסיק בתום כל סמסטר את לימודי התלמידים שהשיגיהם לא הגיעו לרמה הנדרשת. שלושה כישלונות בציונים סופיים יביאו להפסקת לימודים. בכל קורס חייבים התלמידים להשיג ציון מעבר סופי.

3. לימודים פקולטטיים

את הקורס הפנורמי ניתן ללמוד במהלך לימודי התואר הראשון, אך מומלץ ללמוד גם אותו בשנה הראשונה או השנייה.

4. נוהל מסירת עבודות סמינריוניות

את העבודה הסמינריונית יוכל התלמיד להגיש עד שלושה חודשים מיום סיום הסמינריון. את העבודה יגיש התלמיד למזכירות החוג, ולא ישירות למרצה הקורס. משקל העבודה שני שלישים מן הציון הסופי בסמינריון; שליש מהציון יקבע בבחינת המעבר, או על סמך מטלה אחרת לפי שיקולו של המורה.

ז. סיום הלימודים לתואר וציון הגמר

ציון הגמר יחושב לאחר סיום כל חובות הלימוד, כולל קבלת ציונים סופיים בכל הקורסים ועמידה בכל הדרישות המפורטות לעיל בסעיף ו'.

שקלול ציון הגמר במסלול הדו-חוגי ובמסלול החד-חוגי ייערך כך:

30%	ממוצע ציוני סמינריונים - מסגרת 143
	ממוצע ציוני שאר הקורסים, כולל הקורס הפנורמי
70%	(במסלול החד-חוגי כולל כל לימודי החטיבה מחוג אחר)
100%	סה"כ

* **הערה:** לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג לפני תשס"ד ישוקלל ציון הגמר על-פי המתכונת הקודמת, דהיינו: 6% לימודים פקולטטיים, 30% ממוצע ציוני הסמינריונים, 64% ממוצע ציוני שאר הקורסים.

ח. חטיבות לימודים מיוחדות**1. הקבצים לב"א כללי**

עם או בלי סמינריון - ראו תכנית הלימודים של ב"א כללי.

2. חטיבות לתלמידי פקולטות אחרות

עם או בלי סמינריון - ראו ידיעוני הפקולטות המתאימות.

3. לימודי יידיש

מדי שנה יוצעו לתלמידי קורסים נבחרים מתחום ספרות יידיש ותרבותה. מטרת הקורסים היא לפתוח בפני הסטודנטים את עולמן העשיר של השירה והסיפורת היידיש ואת רקען התרבותי. דגש מיוחד יושם על יצירתם היידיש של היוצרים-כפולי-הלשון – משוררים וסופרים כמו שלום יעקב אברמוביץ' (מנדלי מוכר ספרים), י"ל פרץ, ח"י ביאליק ואחרים, שיצרו הן בעברית והן ביידיש. כן יוצעו מעת לעת במסגרת לימודים אלה קורסים מתחום הפולקלור והספרות העממית של יהודי מזרח אירופה, ובספרותם של משוררים וסופרים בארצות-הברית ובדרום-אמריקה.

הקורסים בלימודי יידיש ותרבותה ירוכזו בחוג לספרות עברית במסגרת לימודי העשרה. קורסים בלימודי השפה היידיש בכל הרמות יוצעו במסגרת התכנית לשפות זרות בפקולטה למדעי הרוח.

4. לימודי ספרות הילדים העברית

החוג מציע לתלמידיו מבחר קורסים בספרות ילדים עם הדגשה על ספרות הילדים העברית. תלמידי המבקשים להתמקד בתחום זה יבחרו מבין הקורסים ב"פרקים בתולדות הספרות העברית" (מסגרת 141) את הקורס "מבוא לאגדה ולספרות עממית"; במסגרת קורסי הבחירה (מסגרת 142) יבחרו התלמידים 3 קורסים מתחום ספרות הילדים, כולל הקורס "מבוא לספרות ילדים ותרבות הילד"; במסגרת הסמינריונים (מסגרת 143) יבחרו התלמידים סמינריון בתחום ספרות הילדים. סמינריון זה ייחשב במניין הסמינריונים של לימודי התואר כשייך לתקופת המאה העשרים.

להלן רשימת הקורסים בהתמקדות ספרות ילדים בתשס"ד:

- מבוא לאגדה ולספרות עממית
- "בולבול, תגיד לי למה": שירת הילדים של ע' הלל ואחרים
- מדוע זולגות הדמעות: תמורות בשירה לילדים ממרים ילן-שטקליס ועד יהונתן גפן
- מי עמד במבחן הזמן? מבט על הקלאסיקה העברית לילדים
- הנרטיב הילדי: דינמיקה בין-דורית מנקודת התצפית של ילדים (סמינריון)
- מסיפור של שואה לסיפור של לקח: תהליך הלאמת סיפור השואה לילדים (סמינריון)

ט. תכניות מיוחדות**סופר אורח**

בשנת תשס"ד בסמסטר ב' יתארח בחוג לספרות עברית המשורר מאיר ויזלטיר ויקיים סדרת הרצאות לתלמידי החוג, לציבור הסטודנטים ולקהל הרחב. תלמידי החוג מוזמנים להשתתף בהרצאות אלה. השתתפות בהרצאות הסופר האורח תחשב במניין שעות הבחירה בתיאום עם מזכירות החוג. הכרה בנקודות הזכות תתאפשר רק פעם אחת במהלך לימודי הסטודנט.

ספר פתוח

החוג מקיים פעמיים בכל סמסטר ערבי ספרות המוקדשים לדיון בספרים בולטים שהופיעו לאחרונה, בהשתתפותם של הסופרים, מורי החוג ומרצים אורחים. התלמידים מוזמנים לעקוב אחרי ההודעות בנושא זה ולהשתתף בערבים אלה.

י. ועדת ההוראה

בחוג פועלת ועדת הוראה, שדנה בין השאר בבעיות שונות של תלמידי החוג ומתאימה את תקנון האוניברסיטה והפקולטה לשאלות ייחודיות ואישיות העולות במהלך הלימודים. תלמידים המבקשים את עיונה של ועדת ההוראה בבקשותיהם יפנו אליה בכתב באמצעות מזכירות החוג. החלטות ועדת ההוראה הנוגעות לציבור התלמידים מתפרסמות על גבי לוח המודעות של החוג. התלמידים חייבים להתעדכן לעיתים מזומנות בפרסומי לוח המודעות.

לימודי התואר השני במסגרת בית הספר למדעי היהדות

לימודי התואר השני מכוונים להעמקת הידיעה בספרות העברית לדורותיה ולהרחבתה, ללמידת דרכי מחקר ושיטות ביקורת, לביסוס התשתית התיאורטית, להכרת זיקותיה של הספרות העברית אל הספרות הכללית ולהתמחות באחד מתחומיה.

בחוג שני מסלולי לימוד אלטרנטיביים לקראת התואר השני:
מסלול מחקר: כולל כתיבת חיבור-גמר
מסלול הסמכה: ללא כתיבת חיבור-גמר

תלמידים שיסיימו את התואר השני במסלול ההסמכה וירצו להתקבל בעתיד ללימודי התואר השלישי, יתבקשו לכתוב חיבור מחקרי שווה-ערך לחיבור-גמר לתואר השני, כתנאי לדיון בבקשתם להתקבל ללימודי התואר השלישי.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה לשני המסלולים במעמד מן המניין: סיום תואר ראשון בציון 80 לפחות. תלמידים שהתואר הראשון שבידם אינו בספרות עברית, יחויבו בתכנית לימודי השלמה כתנאי לקבלתם. לאחר שיסיימו תכנית זו בציון ממוצע 80 לפחות, יועברו למעמד של תלמידי מ"א מן המניין. היקף לימודי השלמה ותוכנם ייקבעו על-פי כל מקרה לגופו. במקרים מיוחדים יוכלו להתקבל גם מי שאינם עומדים בתנאי הקבלה הרגילים. תלמידים אלה יתקבלו לתקופת ניסיון במעמד "לא מן המניין", ויתבקשו לעמוד בתוכנית לימודי השלמה שתוטל עליהם.

שלבי הלימוד

א. שלב ההכשרה

שלב זה יימשך בדרך כלל שני סמסטרים, במהלכם ישמעו התלמידים עד מחצית מספר השעות הנדרש לתואר ויגישו חיבור סמינריוני אחד. הגשת חיבור סמינריוני היא תנאי מחייב למעבר לשלב הבא.

ב. המעבר לשלב ההתמחות

סמוך לתחילת הסמסטר השלישי ללימודי התלמיד/ה תיערך שיחת הכוונה בין התלמיד/ה לבין ועדה בת שניים עד שלושה מורים. מטרת השיחה להעמיד את התלמיד/ה על הערכות המורים לגבי הישגיו/ה ולכווננה למסלול לימודים הולם.

הוועדה רשאית להחליט על אחת מארבע האופציות הבאות:

א. מסלול ישיר לדוקטוראט (לתלמידים מצטיינים במיוחד).

ב. מסלול מחקר, הכולל עבודת גמר.

ג. מסלול הסמכה, ללא עבודת גמר.

ד. הפסקת לימודים (לתלמידים שהישגיהם נמוכים במיוחד).

תכנית הלימודים (כללי):

לימודי התואר השני מורכבים בעיקר מקורסים סמינריוניים הנערכים בשלוש המתכונות הבאות:

- א. שו"ס (שיעור וסמינריון) סמסטריאלי בן 2 ש"ס (פגישה אחת בשבוע במשך סמסטר אחד).
- ב. סמינריון סמסטריאלי בן 4 ש"ס (שתי פגישות בשבוע במשך סמסטר אחד).
- ג. סמינריון שנתי בן 4 ש"ס (פגישה אחת בשבוע במשך שני סמסטרים).

נוסף על כך כוללת התכנית:

- א. קורסי העשרה מלימודי החוג ו / או מלימודי חוגים אחרים.
- ב. סדנאות לימוד, מחקר וכתביה בקבוצות קטנות.
- ג. לימודי לשון זרה שנייה.

תכנית הלימודים במסלול המחקר (עם חיבור גמר)

22 ש"ס	1. השתתפות פעילה בסמינריונים לתואר השני
4 ש"ס	2. השתתפות פעילה בשתי סדנאות
<u>6 ש"ס</u>	3. לימודי העשרה מתוך החוג ו / או מחוץ לו
	4. לימוד לשון זרה שנייה עד השגת "פטור"
	5. כתיבת חיבור גמר
-
32 ש"ס	סה"כ

מבנה הלימודים במסלול ההסמכה (ללא חיבור גמר)

26 ש"ס	1. השתתפות פעילה בסמינריונים לתואר השני
4 ש"ס	2. השתתפות פעילה בשתי סדנאות
<u>6 ש"ס</u>	3. לימודי העשרה מתוך החוג ו / או מחוץ לו
	4. לימוד לשון זרה שנייה עד השגת "פטור"
	5. בחינת גמר
-
36 ש"ס	סה"כ

לימודי הסמינריונים

1. כל תלמיד ירכיב לעצמו מיקבץ של סמינריונים עד להשלמת מכסת השעות המחייבת אותו על-פי מסלול לימודיו (22 ש"ס במסלול המחקר, 26 ש"ס במסלול ההסמכה).
2. תוכנית הלימודים תקיף את הספרות העברית לדורותיה. היקף הלימודים בתחום הספרות העברית החדשה (מסוף המאה ה-19 ואילך) לא יעלה על 16 ש"ס במסלול המחקר או 20 ש"ס במסלול ההסמכה.
3. השתתפות פעילה בסמינריון פירושה מילוי כל המטלות השוטפות (קריאה, הכנת הרצאות קצרות, הגשת תרגילים בכתב וכדומה). בסיום הסמינריון יינתן ציון על השתתפות פעילה, שישוקלל בציון הגמר.
4. התלמידים במסלול המחקר חייבים לכתוב שני חיבורי סמינריון שאינם קשורים לנושא חיבור הגמר. התלמידים במסלול ההסמכה חייבים לכתוב שלושה חיבורי סמינריון. מועד ההגשה - עד שלושה חודשים מיום סיום הסמסטר שבו נלמד הסמינריון. יש להגיש לפחות אחד החיבורים לפני תחילת שנת הלימודים השנייה.

סדנאות

החוג מציע לתלמידי התואר השני סדנאות בנושאים שונים. במהלך הלימודים יש להשתתף באופן פעיל בשתיים מתוכם. בין נושאי הסדנאות:

1. סדנה דידיקטית-פדגוגית - תירגול שיטות ואמצעים להוראת הספרות.
2. סדנת קריאה ביקורתית - דיון בחיבורים עיוניים בתחום חקר הספרות.
3. סדנה לדיון בספרות ישראלית עכשווית.
4. סדנה לכתובת ביקורת.
5. סדנה לפיענוח של כתבי-יד עתיקים.
6. סדנה לכתובת שירה

בכל שנה תכלול תוכנית הלימודים לפחות שתיים מן הסדנאות האלה. סיומן מותנה במילוי המטלות השוטפות על-פי דרישת המורים. לא יינתן בהן ציון מספרי אלא אישור מעבר בלבד. הסדנאות יהיו פתוחות גם למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים מן התואר הראשון.

לימודי העשרה

בלימודי העשרה ילמדו תלמידים סך של 6 ש"ס מלימודי החוג ו / או מלימודי חוגים אחרים על-פי בחירתם. עליהם למלא בקורסים אלה את כל החובות כפי שיוטלו על-ידי המורים, והציונים בהם ישוקללו בציון הגמר. תוכנית לימודי העשרה תיקבע בתיאום עם יועצי החוג ובאישורם. לתלמידי מסלול המחקר מוצע לבחור את לימודי העשרה באופן שיסייע להם בהכנת חיבור הגמר. מי שהתואר הראשון שבידם אינו בספרות עברית (כגון בוגרי ב"א כללי) יבחרו את לימודי העשרה מתוך קורסי התואר הראשון של החוג. ההרשמה ללימודים אלה נערכת במזכירות החוגים המארחים וטעונה אישור מצידם.

לשון זרה שניה

כל תלמידי התואר השני חייבים להוכיח ידיעה ברמת 'פטור' בשפה נוספת מלבד עברית ואנגלית. מומלץ להירשם לקבוצת לימוד מזורזת המאפשרת השגת פטור בשנה אחת במקום בשנתיים. בכל מקרה יש להשלים מטלה זו עד תום שנת הלימודים השנייה. ההרשמה ללימודים אלה מתקיימת במזכירות היחידה ללימודי שפות זרות בבניין ווב, באמצעות טופס הפניה שיש לקחתו במזכירות החוג.

חיבור גמר

לצורך לימודים במסלול המחקר על התלמיד/ה לבוא בדברים עם אחד ממורי החוג שיסכים להדריך בכתובת חיבור הגמר. קבלתו למסלול זה מותנית באישורה של ועדת ההכוון, על-פי הנוהל שפורט לעיל. על התלמיד/ה לגבש עם המדריך/ה את הצעת המחקר על-פי דף הנחיות שניתן לקבלו במזכירות החוג. חיבור הגמר יוגש לשיפוט לאחר השלמת כל חובות הלימודים האחרות (בחינות, עבודות, שפה זרה).

בחינת הגמר

בחינת הגמר היא המטלה האחרונה בלימודי התואר השני במסלול ההסמכה. אפשר לגשת אליה לאחר מילוי כל חובות הלימודים האחרות (בחינות, עבודות, שפה זרה). הבחינה תיערך בעל-פה לפי תוכנית אישית שיכין התלמיד בהזרכתו של המורה הבוחן. דף הנחיות מפורט על נוהלי הבחינה אפשר לקבל במזכירות החוג.

ציון הגמר

ציון הגמר של התואר השני בשני המסלולים ייקבע על-יסוד שקלול כדלקמן:

מסלול המחקר

50%	ציון חיבור-הגמר
30%	ציוני שני החיבורים הסמינריוניים
20%	ציוני שאר הקורסים (כולל לימודי העשרה)

מסלול ההסמכה

20%	ציון בחינת הגמר
45%	ציוני שלושת החיבורים הסמינריוניים
35%	ציוני שאר הקורסים (כולל לימודי העשרה)

סגל ההוראה

פרופ'	עלי יסיף – ראש החוג (שבתון סמסטר א)
פרופ'	מיכל אורון
פרופ'	נורית גוברין
פרופ'	אבנר הולצמן - ראש מכון כ"ץ (שבתון סמסטר א+ב)
פרופ'	דן לאור – דקאן הפקולטה למדעי הרוח
פרופ'	חנה נוה - ראש תוכנית לימודי נשים ומגדר
פרופ'	בעז ערפלי
פרופ'	טובה רוזן – (מ"מ ראש החוג – סמסטר א)
פרופ'	עוזי שביט
פרופ'	זיוה שמיר – ראש ביה"ס למדעי היהדות
ד"ר	יוחאי אופנהיימר
ד"ר	נילי אריה-ספיר
ד"ר	טובה בארי - (שבתון סמסטר א)
ד"ר	עמוס גולדרייך - (שבתון סמסטר ב)
ד"ר	עפרה יגלין
ד"ר	חביבה ישי
ד"ר	איריס מילנר
ד"ר	צבי מלאכי
ד"ר	לילי רתוק
ד"ר	עודד מנדה-לוי
ד"ר	עידית עינת-נוב
ד"ר	יעל דר
גבי	עינת ברעם-אשל
גבי	לימור וייסמן
גבי	טל ולד
סופר אורח –	מאיר ויזלטיר

עוזרת מנהלית לראש החוג – גבי שרה בצר
ע' מזכירת החוג – גבי רותי ארביב

מזכירות החוג: בנין רוזנברג, חדר 309, טל': 6409613
קבלת קהל: ימים ב', ג', ה', שעות 10-13